

1. Referentie

Referentie	Nagel, I. (2002). Op welke leeftijd lijken kinderen het meest op hun ouders? Cultuurparticipatie tussen zes en achttien jaar. <i>Mens en maatschappij</i> , 77, (3), 207 – 229.
Taal	Nederlands
ISBN	/
Publicatievorm	Tijdschriftartikel

2. Abstract

In het artikel worden gegevens uit het AVO (Aanvullende Voorzieningengebruik Onderzoeken) geanalyseerd om te onderzoeken wat de invloed van cultuurparticipatie van ouders is op de deelname aan cultuur bij hun kinderen. De auteurs vertrekken van de hypothese dat tussen 6 en 12 jaar de invloed van ouders stijgt. Na deze leeftijd kan de invloed blijven toenemen (groeïende gelijkenishypothese) of de invloed kan dalen (afname gelijkenis hypothese). Met betrekking tot de deelname aan hogere cultuur wordt er een onderscheid gemaakt tussen bezoek aan podiumkunsten en museum- en monumentenbezoek.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Gezin, vrije tijd
Trefwoord(en)	Cultuurparticipatie, gezin, ouderlijk milieu, ouders

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	/
Onderzoeker(s)	Ineke Nagel

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Hoe varieert de gelijkenis in participatie in hogere cultuur tussen ouders en kinderen in de leeftijd van zes tot achttien jaar?
Hypothesen	De gelijkenis in de cultuurparticipatie tussen ouders en kinderen stijgt tussen 6 en 12- jarige leeftijd. <i>Groeïende gelijkenishypothese</i> De gelijkenis in de cultuurparticipatie tussen ouders en kinderen stijgt tussen 12 en 18-jarige leeftijd. <i>Afnemende gelijkenishypothese</i> De gelijkenis in de cultuurparticipatie tussen ouders en kinderen neemt af tussen 12 en 18-jarige leeftijd.

6. Methode

Onderzoeks-methode	De gebruikte gegevens zijn afkomstig van het AVO (Aanvullend Voorzieningengebruik Onderzoeken) dat om de 4 jaar plaats vindt en uitgevoerd wordt door het Sociaal en Cultureel Planbureau, Den Haag. Interpretatief onderzoek
Onderzochte groep	Grootte van de groep: 18000 thuiswonende kinderen uit ruim 10000 huishoudens Beknorte beschrijving van de groep: het AVO is een huishoudensenquête: de vragenlijsten zijn ingevuld door alle leden van een huishouden ouder dan zes jaar
Bereik	/

7. Resultaten

Leeftijdeffecten	Het bezoek aan podiumkunsten stijgt in de leeftijd van 6 tot 10 jaar om op 10 jaar uit te komen op 46,2%. Tussen 10 en 12 jaar blijft de deelname op gelijk niveau. Na 12-jarige leeftijd daalt deze weer, tot op 16 jaar het bezoek aan podiumkunsten weer iets toeneemt. Bij museum- en monumentenbezoek stijgt deelname tot 12-jarige leeftijd en deelt deze daarna terug even sterk als ze steeg tussen 6 en 10-jarige leeftijd.
Geboortecohort	Het effect van het geboortjaar op deelname aan podiumkunsten kent een omslagpunt in het jaar 1972. Bij de jongeren die voor dit jaar geboren zijn neemt de cultuurparticipatie steeds af. Jongeren die in 1972 geboren zijn minder cultureel actief dan jongeren uit het begin van de jaren 60. Na 1972 neemt het bezoek aan podiumkunsten met elk geboortecohort weer toe. Dit geldt niet voor museum- en monumentenbezoek. Dit vertoont over de hele periode een daling die vanaf 1975 minder sterk is dan daarvoor.
Sekse	Meisjes zijn cultureel actiever dan jongens. De verschillen zijn groter bij podiumkunsten dan bij museum- en monumentenbezoek.
Ouders	De grootste verschillen in cultuurparticipatie zijn het gevolg van het cultureel gedrag van ouders. Vaders en moeders beïnvloeden afzonderlijk de participatie van hun kinderen in dezelfde cultuurvorm. Moeders oefenen hierbij de grootste invloed uit. De effecten van cultuurparticipatie van de ouders beperken zich voornamelijk tot dezelfde discipline. Dit komt waarschijnlijk omdat ouders hun kinderen meenemen naar het theater en het museum. In hoeverre kinderen zelfstandig het voorbeeld van hun ouders volgen valt uit de gegevens niet af te lezen. Het effect van cultuurparticipatie van de ouders is groter bij museum- en monumentenbezoek dan bij bezoek aan podiumkunsten.
Opleidingsniveau	Degenen die ten opzichte van hun leeftijdgenoten een hoger niveau van opleiding volgen zijn cultureel actiever. Dit effect wordt vooral veroorzaakt door 16, 17 en 18-jarigen. Bij de groep 14 tot 17 jarigen is er minder differentiatie naar opleidingsniveau.
Hypothesen	
Podiumkunsten	Met betrekking tot het bezoek aan podiumkunsten bevestigen de resultaten de eerste hypothese: over de periode 6 tot 12 jaar is er een toenemende invloed van de ouders op de cultuurparticipatie van de kinderen. Dit verschilt significant verschillend van de afnemende invloed tussen 12 en 18 jaar, wat overeenstemt met de derde hypothese, de afname gelijkenishypothese.
Museum- en monumentenbezoek	De invloed van de ouders verschilt niet significant bij kinderen van 6 en 10 jaar. Na 10 jaar verliezen ouders invloed op hun kinderen. Deze afname zet zich voort na 12 jarige leeftijd, zij het minder sterk dan in de 2 jaar daarvoor. Dit wil zeggen dat de eerste hypothese verworpen moet worden en dat de derde hypothese, de afname gelijkenishypothese aanvaard wordt, met dat verschil dat de afname van invloed van de ouders eigenlijk al voor 12 jaar wordt ingezet. Een verklaring die wordt gegeven voor de beperkte invloed van ouders is de school, die regelmatig culturele activiteiten organiseert, waarvan museum- en monumentenbezoek een van de meest voorkomende is. Zo kunnen kinderen uit minder cultureel actieve gezinnen toch regelmatig een museum bezoeken.

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

Keuzenkamp, S., Breedveld, K. & Merens, J.F.G. (2000). *De kunst van het combineren. Taakverdeling onder partners*. Onuitgegeven onderzoeksrapport, Sociaal en Cultureel Planbureau.

Sociaal en Cultureel Planbureau. (2000). *Sociaal en cultureel rapport 2000. Nederland in Europa*. Onuitgegeven onderzoeksrapport, Sociaal en Cultureel Planbureau.

9. Beleidsaanbevelingen

Nee

10. Samenvatting

Verschillen in culturele participatie worden dikwijls sterk geassocieerd met het ouderlijk milieu. Dit artikel analyseert hoe de gelijkenis in deelname aan hoge cultuur varieert met de leeftijd van de kinderen. Er wordt

gebruik gemaakt van gestapelde cohortgegevens uit de sinds 1979 gehouden vierjaarlijkse AVO (Aanvullende Voorzieningengebruik Onderzoeken). Dit is een huishoudensenquête waarbij ouders en hun thuiswonende kinderen vanaf 6 jaar zijn ondervraagd. Door het gebruik van gestapelde gegevens kunnen leeftijd en cohorteffecten onderscheiden worden.

De resultaten tonen een maximale overeenstemming tussen ouders en kinderen als de kinderen 12 jaar zijn. Na deze leeftijd daalt de gelijkheid. Toch is er op 18-jarige leeftijd nog steeds een positieve associatie tussen de cultuurdeelname van ouders en hun kinderen.